

omsætningsregler er omtalt ovenfor under de almindelige bemærkninger.

Domstolene har også en særlig opgave med hensyn til fuldbyrdelsen af udeblivelsesdomme og afgørelser af bødeforelægstypen, jfr. konventionens art. 21-30. I disse tilfælde skal domfældte underrettes af myndighederne om den fremmede afgørelse. Hvis han ikke protesterer indenfor en frist af 30 dage efter forkyndelsen af underretningen, anses han for at have accepteret den fremmede afgørelse, for så vidt angår bevisspørgsmålet, og der skal i så fald blot ske omsætning af straffen m. v. efter konventionens almindelige regler, jfr. art. 29. Protesterer han derimod mod afgørelsen, er han berettiget til en ny fuldstændig prøvelse, der efter hans eget valg skal ske enten i den begærende stat (typisk gerningslandet) eller i den anmodede stat (typisk bopælsstaten). Hvis han møder efter tilsigelse med en frist som angivet i art. 25, stk. 1, og 26, stk. 1, betragtes den tidligere afgørelse som bortfaldet, og der foretages en helt ny behandling af sagen. Udebliver han derimod, får den tidligere afgørelse virkning, som om den var truffet efter, at tiltalte havde givet møde, jfr. art. 25, stk. 2, og 26, stk. 2, d.v.s. at bevisbedømmelsen skal lægges til grund, medens der efter konventionens almindelige regler skal ske omsætning af straffen.

Domstolene får således en række funktioner i forbindelse med udenlandske domms fuldbyrdelse her i landet. Der må derfor fastsættes regler vedrørende værneting og procesformen, idet disse spørgsmål efter konventionen forudsættes reguleret i den nationale lovgivning. Konventionen indeholder dog visse garantier til sikring af dømtes processtilling, der må respekteres.

I langt de fleste tilfælde, hvor der vil blive spørgsmål om fuldbyrdelse af en fremmed dom, vil det dreje sig om personer, der er fast bosiddende her i landet — og dette vil være begrundelsen for anmodningen. Værnetingsreglen i forslaget § 2 går derfor ud på, at sagen skal behandles af underretten på det sted, hvor den pågældende bor. I de tilfælde, hvor den pågældende ikke har bopæl her i landet, er det ikke på forhånd muligt at sige noget om, hvad der typisk vil være begrundelsen for, at det anses for mest hensigtsmæssigt at lade fuldbyrdelsen ske her. Art. 5, litra b-e, nævner en lang række kriterier. De hensyn, der peger på Danmark som fuldbyrdelsesland for en person, der ikke på dette tidspunkt er fast bosiddende her i landet, kan f. eks. være, at hans forældre eller andre pårørende bor her, og at det af den grund vil lette resocialiseringen, hvis afsoningen kan ske på et sted, hvor kontakten med familien kan genopbygges. Det kan også være

mere praktiske hensyn, f. eks. det, at den pågældende allerede afsoner en anden straf her i landet. Da det således ikke på forhånd er muligt at sige noget nærmere om, hvad der i det mindretal af sager, hvor Danmark vil acceptere at modtage ikke her bosatte personer til afsoning, er det afgørende tilknytningspunkt til Danmark, har man fundet det nødvendigt i disse tilfælde at lade værnetinget bero på en afgørelse, som justitsministeriet træffer på grundlag af den enkelte sags konkrete omstændigheder.

Til § 3.

Med hensyn til procesmåden fastsættes det i stk. 1, at retsplejelovens regler om straffesagers behandling skal anvendes i det omfang, konventionen ikke indeholder modstående regler.

Dette gælder dog ikke ubetinget.

Det er således i stk. 2 foreslået, at der også udenfor de tilfælde, hvor forsvarerbeskikkelse efter retsplejeloven allerede er obligatorisk, jfr. §§ 731, 925, 925a, 954 og 972 altid efter begæring skal beskikkes en forsvarer.

Dette er ikke nødvendiggjort af konventionen, hvis eneste bestemmelse herom er art. 27, der alene vedrører fuldbyrdelse af udeblivelsesdomme m.v., og som blot henviser til reglerne i vedkommende lovgivning. Man har imidlertid fundet det velbegrundet, at der sikres mulighed for bistand af en forsvarer i de her omhandlede sager, hvor fremmede retsregler vil være af betydning. Det har i forbindelse hermed været overvejet at foreslå, at sagsomkostningerne ved de sager, der er omfattet af lovforslaget, som hovedregel skulle afholdes af det offentlige. Under hensyn til, at man påtænker generelt at foreslå reglerne for sagsomkostninger i straffesager ændret, har man dog ikke ment det rigtigt på dette begrænsede område at foreslå nogen særregel.

Derimod har man i stk. 3 foreslået den særlige regel, at afgørelser efter konventionens art. 39, stk. 2, skal træffes ved kendelse. Det drejer sig om tilfælde, hvor den domfældte, der ønskes overført til afsoning i Danmark, er varetægtsfængslet i domslandet. Der er her åbnet mulighed for, at hjemlandet på forhånd træffer afgørelse om, hvorvidt man overhovedet kan modtage ham, medens fastsættelsen af den straf, han skal afsoner i hjemlandet, afventer hans overførsel til hjemlandet i de tilfælde, hvor han udtrykkeligt har ønsket personligt at være til stede under rettens behandling af dette spørgsmål. Da rettens første afgørelse alene vil bestå i en konstatering af, hvorvidt de formelle betingelser i art. 40, stk. 1, er opfyldt, har man fundet det naturligt at anvende den simple og hurtige afgørelsesmåde, som kendelsen er.